ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಂದಾಯ ಆಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ನಿಯಮಗಳು, ೧೯೬೬ರ ನಿಯಮ ೯೭(೧)ರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಲು, ಆದೇಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಬಿ. ಓಂಕಾರಮೂರ್ತಿ.— ಚೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೋಮಾಳ ಇದ್ದರೂ ಬಗರ್ ಹುಕುಂನಿಂದ ಭೂಮಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಇರತಕ್ಕವರೇ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈವರೆಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ಖುಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಸಿ ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಗೋಮಾಳ ರಿಸರ್ವ ಇಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಜಾನುವಾರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣ ಪಾಗಿ ಗೋಮಾಳ ಇರಲೇಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಮಿೂರಿ ಯಾರಾದರೂ ಜಮಿೂನನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ ದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ತರಹ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ, ಸುಮಾರು ನೂರಾರಂ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ ೩೦ ಎಕರೆ ಜಮಿನನು ಗೋಮಾಳಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮಾದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅನೇಕ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆನ್ ಅಥರೈಸ್ಡ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ರೆಗ್ಯುಲರೈನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆಗಳು ಇವೆ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕುಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೨೦೨೫ ವರ್ಷದಿಂದ ಸುಮಾರು ಸಾವಿರಾರು ಏಕರೆ ಜಮಿನನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇಷ್ಟು ಕ್ಯಾಟಲ್ ಗೋಸ್ಕರ ಇಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮಿನನು ಇಡ ಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ತಕರಾರು ಆಗಿ ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಂತಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಇದೆ, ವಂತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಇಷ್ಟು ಕ್ಯಾಟಲ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಜಮಿನನು ರಿಸರ್ವ್ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಇದಂ ಒಂದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦–೨೫ ವರ್ಷದಿಂವ ಸಾಗಂಪಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೀರಾ? ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಕರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನಿದೆ, ದನ ಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಇಲ್ಲ ಗೋಮಾಳ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ೧೫–೨೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಾಬ್ಲ ಮ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಆಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಗೋಮಾಳ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವೀಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ೨೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ ರೈತರ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎರಡರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ ಜವಿೂನುಗಳ ರೀ-ಸರ್ವೆ ಬಗ್ಗೆ

೧೦೬೫, ಶ್ರೀ ಡಿ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ (ಮಡಿಕೇರಿ). ... ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ.....

- ಅ) ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೀ-ಸರ್ಪೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ನಿಜವೇ :
- ಆ) ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು,
- ಇ) ರೀ-ಸರ್ವೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ,
- ಈ) ಸೂರ್ಣಗೊಂಡ ಗ್ರಾಮಗಳ ಹಕ್ಕು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ಲಾನ್ ಗಳೊಂದಿಗೆ ನಂಬಬಹುದಾದ ದಾಖಲೆಗಳೆಂದು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ?
- ಉ) ದಿರ್ನಾಕ ೧-೪-೮೫ರವರೆಗೆ ತೆಗುಲಿರುವ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಎಕರೆಯೊಂದರ ರೀ-ಸರ್ವೆಯ ಸರಾಸರಿ ಖರ್ಚು,

30тн AUGUST 1985

- **ಊ) ಯಾವಾಗ ಇದು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಬಹುದು?**
- ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಪ್ಮಾಯಿ (ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—
- ಅ) ಹೌದು, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೀ-ಸರ್ವೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ನಿಜ.
- ಆ) ಈ ಕೆಲಸವು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೭೮ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.
- ಇ) ೧೨೧ ಗ್ರಾವಂಗಳಲ್ಲಿ ರೀ_ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ.
- ಈ) ೬೨ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅಂತಿಮ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ೧೯೮೫ರ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳವರೆವಿಗೆ ತಯಾರಿ ಸಲಾಗಿದೆ.
- ಉ) ದಿನಾಂಕ ೧–೪–೮೫ರವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ೧,೮೪,೯೦, ೧೯೮,೮೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಸುಮಾರು ರೂ. ೩೦೦ ರಿಂದರೂ.೪೦೦ಗಳವರೆವಿಗೆ ತಗಲುತ್ತದೆ.
- **ಊ)** ಉಳಿಧಿರಂದ ರೀ-ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಲು ಸುಮಾರು ೧೨ರಿಂದ ೧೫ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದು.
- ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ.... ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತಾಲ್ಲೂಕು. ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸರ್ವೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸರ್ವೇಯರುಗಳು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸತತವಾಗಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಅಥವಾ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಬಾಕಿ ಸಮಯ ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.
- ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. ಸೋಪುವಾರಪೇಟೆಯ ೧೨೧ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿದೆ. ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಪುಗಿಯಲಿಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ತೊಂದರೆ ಏಸಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ೬ ತಿಂಗಳು ಪುಳೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದ್ಯ ಗುಡ್ಡ ಗಾಡು ಪ್ರದೇಶವಾದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹಳ ತ್ರರಿತಗತಿಯಿಂದ ವಾಡಂತ್ರಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೂ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ವೇದಾವತಿ ವಂತ್ತು ಸುವರ್ಣಮುಖ ನದಿಗಳ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಒತ್ತುವರಿಯನ್ನು ತೆರವು ಮಾಡಿಸುವುದಂ

- ೭೨೯. ಶ್ರೀ ಆರ್. ರಾವಂಯ್ಕ (ಹಿರಿಯೂರು) .... ಮಾನ್ಕ ಕಂದ್ಯಯ ಹಾಗೂ ಯೋಜನಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ ....
- ಅ) ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಾಣೀ ವಿಲಾಸಪುರ ಮತ್ತು ಕರಿಯಾಲದ ಬಳಿ ಹರಿಯುವ ವೇದಾವತಿ ಮತ್ತು ಸುವರ್ಣ ಮುಖ ನದಿಗಳು ಹರಿಯುವ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಜನಿಗಾನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?
- ಆ) ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ನದಿಗಳ ಪಕ್ಕದ ಜಮಿನುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ?
- ಇ) ನದಿಗಳ ಮುಖಜ ಭೂಮಿಯ ಪಹಣೆ ಇರ ವಾಗ ಒತ್ತುವರಿಯಾಗಿರುವ ನದಿಯ ಜಲಾಶಯದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸದರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತೆರವು ಮಾಡಿಸಿ ನದಿಗಳು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿಯಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೇ?
  - ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಕಂದಾಯ ವುಂತ್ರಿಗಳು). —
- ಅ) ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವೇದಾವತಿ ಮತ್ತು ಸುವರ್ಣ ಮುಖ ನದಿಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ದಂಡೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಗುತ್ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.